

PROLETAR

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE.

NAROCNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol let \$1.50; za četr let \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka popoldne za priobčitev v številki tekočega tedna.

PROLETAR

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc.

Established 1906.

Editor ..... Frank Zaitz.
Business Manager ..... Charles Pogorelec.
Assistant Business Manager ..... John Rak Jr.

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAR

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2864.

Naše naloge in delo

Enajsti redni zbor JSZ in Prosvetne maticice je za nam. Delo, ki ga je dolčil, je pred nami in ga je treba šele izvršiti, a hočemo, da sklepni ne ostanejo samo na papirju.

Vsled sporov, ki so nastali v soc. stranki, so nekateri naši člani smatrali, da bi bilo za JSZ boljše, če izstopi in vrši svoje funkcije samostojno, ali pa sodelovali s soc. stranko izven nje, ker je to delala v letih 1918-21. Drugi člani želijo niso soglašali, kajti leta in leta že čujejo nauk, da le v združevanju je moč delavskega razreda. Pristaši izstopa, med katerimi je bilo nekaj najboljših agitatorjev JSZ, so se sprijaznili z mnemjem tistih, ki so hoteli, da zvezca ostanete del ameriške socialistične stranke in tako se o vprašanju izstopa ni glasovalo, ker takega predloga sploh bilo ni.

Letos je kampanjsko leto. Socialistična stranka je poségla v volilni boj s svojimi kandidati. Ako hočemo biti njeni iskreni člani, moramo delati v nji začeno z drugimi člani, da bo njena kampanja res impresivna socialistična kampanja.

Poleg dela za stranko imamo še svoje posebne naloge, ki nam nalagajo posebna dela.

Dejstvo je, da je JSZ zašla pred prošlom zborom v stagnacijo in je nazadovala v članstvu. Ali je bila vzrok temu negotovost v naših vrstah, kake so orientirati in s kom potegniti v frakcijskem boju? Morda. Dasi je JSZ uradno zastopala srednjotaktiko — neumesavanja in neutralnosti, so bili njeni člani vendarle razdeljeni v svojih simpatijah. Zbor je zvezca potegnil iz te negotovosti s sprejemom resolucije, v kateri se izreka za nadaljevanje včlanjanja v socialistične stranke. Stara garda v New Yorku in njeni pristaši drugje se skušali vplivati z brzojavji in pismi, da se bi JSZ pridružila socialno demokratiske federaciji. Med delegati je bil razdeljen letak s podpisom James H. Maurerja, v katerem apelira na JSZ v prilog omenjene federacije. Vse take apele so delegati sprejeli zelo hladno, ker so smatrali, da ne obstoji še nikakršen vzrok zapustiti stranko, v kateri delujemo že leta in leta.

V tej in v naslednjih številkah bodo priobčeni razni referati, podani na prošlem zboru. Nekateri so izvzvali med delegati precej razprave, kar bo čitateljem razvidno iz zapisnika. Nekaj jo bo treba tudi v Proletarju. Posebno o nekaterih kritičnih ugotovitvah, kajti na zboru za izčerne diskuzije in pojavnjevanja ni bilo časa. Ampak glavni smoter pred nami zdaj ni diskuzija, ampak delo, delo za naše klube in v klubih, za Prosvetno matico, za Jugoslovansko socialistično zvezo in za socialistično stranko.

"Radikaliziranje" demokratske stranke

Republikanski politiki se trudijo volicem dokazati, da demokratska stranka ni več to kar je bila do Rooseveltove izvolitve, ampak pravzaprav socialistična stranka pod napačnim imenom. New Deal (karkoli to je) jim je socializem in Rooseveltovo možganski trust dominirajo socialisti in včasi celo boljševiki, aho hoče kdo verjeti republikanskim oratorjem, in pa Hearstovim in drugim listom, kateri se ogrevajo za fašistične ideje.

Tudi nekateri voditelji umij se ogrevajo za radikaliziranje, oziroma za "radikalizirano" demokratsko stranko. Drugi, ki so bili prej socialisti, so previdnejši in pravijo, da niso za demokratsko stranko, pač pa samo za predsednika Rooseveltta in agitirajo le zanj. V resnicu je vsakdo, ki agitira za Rooseveltta, ob enem agitator za demokratsko stranko.

Običajno pravilo je, da se ekstremistične stranke s časoma spremene v konservativne (najnovejši dokaz so komunistične stranke), nikoli pa se konservativne stranke ne spremene v radikalne ali kapitalistične v protikapitalistične. Demokratični politiki sicer govore "radikalno", toda poglejte jih, kaj počno v praksi! Senatorji iz južnih držav, ki v Kongresu lomljajo po finančnih dinastijsah, so doma največji branitelji izkorisčanja in večinoma so sami obogateli z izkorisčanjem. Ako ju tu in tam kak demokrat res nasprotnik kapitalizma, je on izjema in sploh ne spada v tako stranko.

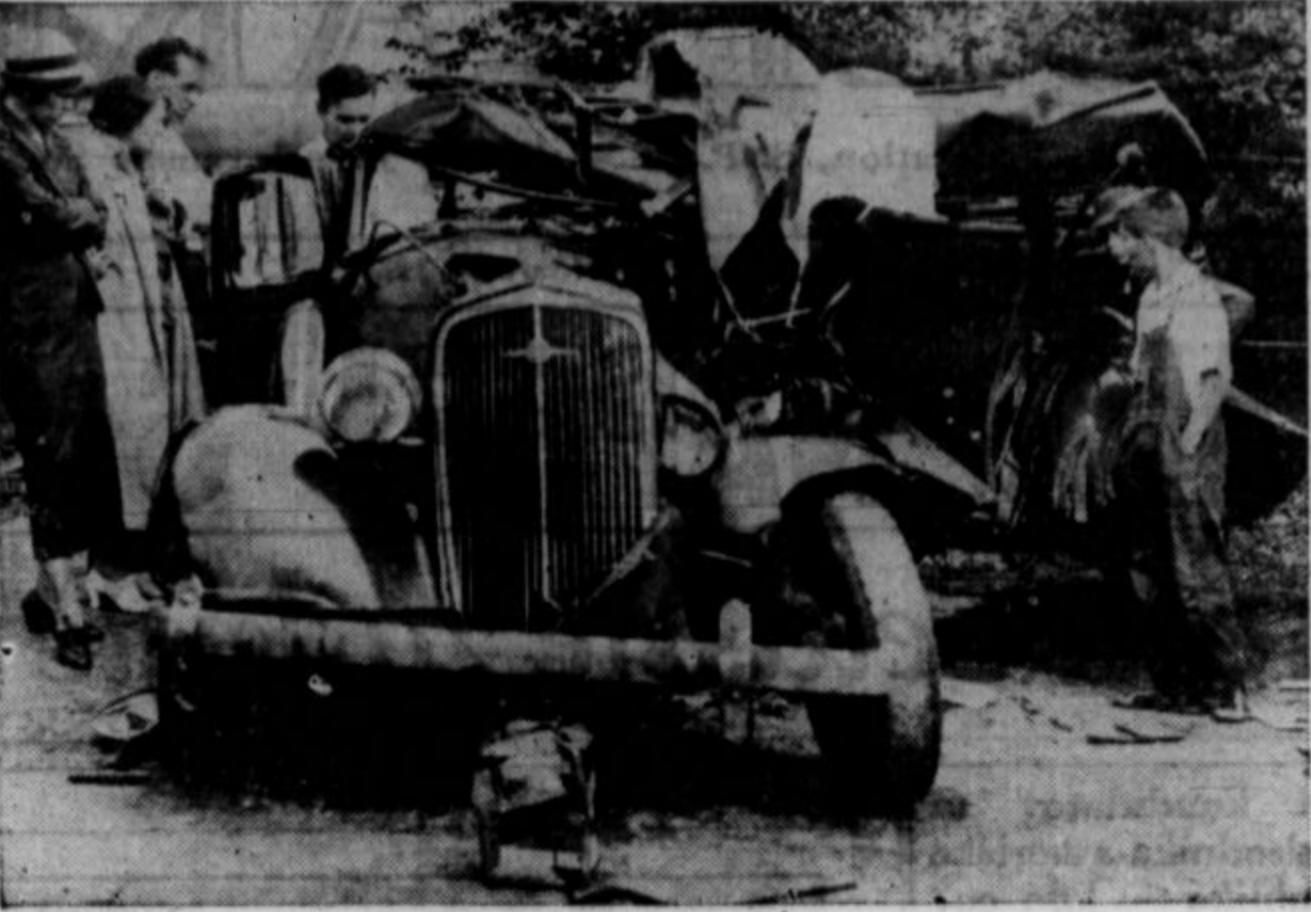
Ako bi volilci znali tolmačiti pravi pomen "radikalnih" govorov demokratov, bi razumeli, da so vsi ti demokrati "radikalci" na prošli konvenciji demokratske stranke očitali kapitalistom nevhaležnost. Dokazovali so jim, da je demokratska administracija resila banke privatnikom in industrijo sistemom profita. Dokazovali so, da se dividende visajo in da so delnice narasle v ceni. In namesto da bi kapitalisti to upoštevali, se rajše ogrevajo za republikansko stranko, katera jih je spravila v ekonomsko krizo. Mnogi kapitalisti so seveda hvaležni demokratski stranki in jo podpirajo. Zavedajo se, da jim ni nevarna, pač pa koristna. Ako bi to resnico tudi delavci razumeli, bi nehalo hvaliti radikalne govore demokratov in se oprijeli socialistične stranke, ki je za odpravo izkorisčanja.

Zasluge, kritike in blatenje

Zasluge zaslužnih se upošteva v vsaki deželi, v vsaki organizaciji. Louis Waldman pravi, da je danes izjema v tem pravilu le soc. stranka. Člani, ki so ji dali dvajset in več let svojih aktivnosti, so črnjeni in napadani, aks nasprotujejo novemu vodstvu. Iskren socialist pa je po njegovem mnenju samo oni, ki goji v srcu in duši resnično sodružništvo, voljo za vzajemnost, sodelovanje in dostojen karakter.

Definicija velja, toda za oba tabora.

Na ameriških cestah in križiščih čezdalje več nesreč

Ako se bodo avtne nesrečy letos nadaljevale po sedanem tempu, bo število ubitih doseglo do konca leta 40.000. Na tej sliki je avto, ki ga je razbil vlak na kri-

šču pri Sangerfieldu, N. Y. Vseh 6 potnikov v avtu je bilo ubitih. Dne 4. julija je bilo v avtih in drugih nesrečah ubitih nad tri sto ljudi.

NAŠE KULTURNO Vprašanje

Poročal na XI. zboru JSZ Ivan Molek

Kultura je prvotno pomeni la obdelovanje polja. V ožjem pomeru se danes kultiviramo zemljo za sejanje žita in presejanje cvetlic, toda v širšem smislu nam kultura pomeni obdelovanje vsega-dobrega, kriptnega in lepega, kar more sploditi in poroditi človeški razum.

Razume se, da beseda kultura ne znači nobene enotnosti. Na pozornici zgodovine in miselnega razvoja nastopajo narodne kulture ali prosvete, nacionalne ali državne kulture, cerkvene ali verske kulture itd. Lahko se te kulture imenujejo drugače in lahko so tudi identične ali eno in isto. Odvisno je, edokd in kako gleda na vsa ta človeška prizadevanja in udejstvovanja.

Vzemimo na primer prikaz povprečnosti našega življenja v Ameriki. Časopis, ki se počna, da je naroden, navdušeno opisuje slovensko naselbino v Clevelandu. In kaj mu je tam najvažnejše? To, da je tam takratno kultura imenujejo drugače in lahko so tudi identične ali eno in isto. Odvisno je, edokd in kako gleda na vsa ta človeška prizadevanja in udejstvovanja.

Družba smo si pomagali z narodnimi igrami, peli smo narodne pesmi in delali poklonne narodno umeščnosti.

Ta naša mizerija se je nekoličko popravila po vojni. Naša socialna književnost je takrat že bila dobro razbohotena; obenem smo mi sami v Ameriki vedno več producirali. Visek uspeha pa smo dosegli, ko smo pred 12 leti ustanovili central-

idēj in ki poudarja socialistični ideal kot največjo vrednoto delavstva.

Jugoslovanski socialisti v Ameriki smo že od začetka kulturno zelo aktivni. Dobro se spominjam, ko smo se bolj brigali za svoje prosvetne prizadeve, za svoje liste in svojo književnost kakor za ameriško socialistično politiko. To je razumljivo, kajti pred 30 in 25 leti so še bile večje ali manjše težave z angleškim jezikom, zato smo bili navezani bolj na staro kraj. Tudi kasneje, ko smo si že v dobr meri osvojili angleščino, smo se bolj zanimali za naše domače kulturno delo, pri katerem nas nihče motil, kakor pa za splošne politične akcije.

Kako pa je bilo to naše kulturno udejstvovanje? Količko je bilo proletarskega karakterja? Resnično povedano — prav malo ali pa ni se na naše kulturno gibanje razlikovalo od onega, ki so ga vršile naše slovenske cerkve in domovini in deloma na staro kraj. Tudi kasneje, ko smo si že v dobr meri osvojili angleščino, smo se bolj zanimali za naše domače kulturno delo, pri katerem nas nihče motil, kakor pa za splošne politične akcije.

Klub dejstvu, da se je v zadnjih desetih letih zelo pomnožil naš kulturni kapital, nismo se danes v naših vrstah odličnih kulturnih delavcev, odličnih pevskih in igralskih talentov, odličnih dramskih učiteljev in predavateljev, s katerimi se bi po pravici mogli ponašati pred našo javnostjo.

Mogoče so ti talenti pojavili pred nami in bili pripravljeni, da žrtvujejo svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo,

no prosvetno organizacijo — prvo in se do danes edino slovensko ustanovo te vrste v Ameriki.

Ali bili so ovire in ovire so še danes. Kolikor je bilo naše gibanje v Jugoslovanski socialistični zvezi pred vojno na znotraj bolj kulturno kakor politično, tako se je v povočnih letih nagnilo bolj na politično stran. Druga nesreča je bila, da so naše vodilne moči na kulturnem polju obenem bile in so še danes vodilne sile v socialistični politiki oziroma so bile in so še zapostene pri naših listih in pri drugih funkcijsih. Ta naša siba, da moramo biti "Jack of all trades", ta naša razcepjenost na več nalog, nas jako ne.

Klub dejstvu, da se je v zadnjih desetih letih zelo pomnožil naš kulturni kapital, nismo se danes v naših vrstah odličnih kulturnih delavcev, odličnih pevskih in igralskih talentov, odličnih dramskih učiteljev in predavateljev, s katerimi se bi po pravici mogli ponašati pred našo javnostjo.

Mogoče so ti talenti pojavili pred nami in bili pripravljeni, da žrtvujejo svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo,

danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Nočem biti sodnik te taktike

da klerikalci, naši največji nasprotniki, postavljajo spomenik — socialistu Cankarju. In kaj delajo naši sedniki v Clevelandu, ki bi morali biti s svojo prosvetno akcijo tamkaj naša prva linija obrambe? Naši clevelandski socialisti se raje ukvarjajo z "enotno fronto" s komunističnimi gobezači in raznimi militantskimi manevri, toda socialisti Cankarja prepuščajo klerikalcem v najškalaloznejše ponižanje! Če ni to priznanje popolne kulturne bankrotirnosti, tedaj beseda fiasco sploh nič ne pomeni!

Le priznajmo, da smo silno veliko zanemarili. In zakaj?

Predvsem zato, ker hočemo zadnja leta biti v ospredju ameriške socialistične politike, in celo militantne politike, ker hočemo mi, emigranti, reševati ameriški proletariat, namesto da bi ga Američani reševali, ker do kolen in vrata gazimo goščavo brezpomembnih kontroverz, čeprav te kontroverze našemu delavstvu ne koristijo niti toliko kolikor je črnega za notom.

Naravno, da nimamo časa za izboljševanje in bogatjenje naše proletarske kulture, naše delavske izobrazbe, če pa smo tako zaposleni na vseh koncih v krajih. Zanemarjali smo in se zanemarjamo delo, ki je samo naše in katerega namesto nas ne more izvršiti nihče drugi!

Pri tem pa pozabljamo, da brez lastne izobrazbe naših delavcev, kar je naša naloga, ne bomo pomnožili naših klubov in naše socialistične zveze, in končno se še čudimo, zakaj se naše vrste ne množe.

Zanemarili smo še eno naložo, ki je tudi naša v katerem pravljamo, da nas bo enkrat grdo tepla, če se ne zdrzimo. To je naša proletarska svobodna misel, naš kulturni boj s klerikalizmom. Našim klerikalcem je v zadnjih letih depresije zrasel greben skoro do neba in proti nam vodijo sistematično propagando, toda razen Prosvete v nekaterih društvih SNPJ ni zoper nje skoraj nobenega odpora. Proletarci in Enakopravnost se včasih nekaj zavzame.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli; hote ali nehote smo jih zapravili.

Klub dejstvu, da je naša kulturna centrala Prosvetna matica, kakor poroča tajništvo, danes močnejša po pridruževanju novejših organizacij, da žrtvuje svoje zmožnosti v priči naši proletarski kulturi, ali mi smo jih zavrgli

A. SERAFIMOVIC:

ŽELEZNA REKA

ROMAN IZ CIVILNE VOJNE V SOVJETSKI RUSIJI

Prevel iz ruščine za "Proletarca" ANGELO CERKVENIK

(Nadaljevanje.)

Zopet se je stennilo. Zvezde se leskečejo nad tem. Možakar pa zopet pripoveduje... Vsi čutijo, čutijo tudi, tisto, česar ni z besedami omenil... Nekemu dvanaštletnemu deku so s puškinimi kopitom razbili glavo... Star mater so mu izbičali do smrti, neko žensko so posili, neštetokrat posili, potem pa so jo obesili nad studenec... Dva otroka sta izginila; nihče ni vedel, kam... Nihče jim ni povedal, kam sta izginila, pa vendar vse vedo, kam.

Veliko molčanje skrivnostne teme, gorovja, v črno zavite neizmernosti morja, to veliko molčanje mora biti z vsemi temi grozni dogodki v neki čudni in nedoumljivi zvezi.

Rdeči svit trepeče, tema vedno tesnejše obljena ogenj. Možakar še vedno nepremično sedi in objema kolena, konj še vedno zamisljen zveči seno.

Zdajci se nekdo, ki sloni na bajonetu, zameje, odpre usta, da se beli zobje v odsevu dveckestega sija zableščijo, ter spregovori: "V naši naselbinu so Kozaki, ko so se bili vrnili s fronte, pograbili vse častnike, ki so jih prali v roke, ter so jih gnali k morju. Vakemu častniku so privezali okrog vrata velik kamen ter so drugega za drugim vrgli v morje. Na tistem mestu je morje stekleno proizvilo kakor otroška solza, tako mi bog pomagaj! Bil sem sam tam. Bilo je globoko; vsek kamenček se je mogel razločno videti. Dolgo je trajalo, da so se pogreznili prav na dno. Ves čas so mahali z rokami in nogami. Otepali so se... Kakor rak z repom..."

Fante se je zasmehjal ter pokazal svoje rdeče, svetlikajoče se zobe. Ob ognju je sedel možakar, je molčal in si objemal kolena.

Okrug in okrog je polnil prostor s plahimi nečekastimi žarki poškropljena tema. Poslubljevanje je bilo vedno več.

"Ko so se slednjič pogreznili na dno, so se nagnili drug in drugega. Klobčič se je valjal ob klobčiu. Vsak gumb se je videl."

Vsi so zdajci prisluhnili. Daleč nekje je ludnolepo žaigral orkester. Čudnolepo je zazidal ter slehernemu srcu mehko in čuvstveno spregovoril.

"Mornarji!" je zinil nekdo.

"Pri nas pa so Kozaki stlačili častnike v vrečo, vreče so zavezali ter jih zmetali v ureje."

"Niti to ni slabo!" se je žalostno oglasil iz depa neki preperel glas. Nekoliko trenutkov je pomolčal, potem pa nekam otočno nadaljeval: "Zdaj pa nimamo več vreč. Prav žalostno je, če mora človek gospodariti brez več! Iz Rusije nam ne pošiljajo več vreč!"

Zopet molk. Nemara zaradi moža, ki ne gimo sedi pri ognju in si objema kolena.

"V Rusiji je sovjetska vlada."

"V Moskvi."

"Kajpak, kjer je kmet, tam je moč!"

"K nam pa so prišli delavci, prinesli so nam svobodo, ustanovili so v naselbinah sovjete ter rekli, da se mora bogatinom zemlja vrediti!"

"Prišli so kakor vest! Bogatinom so prinesli smrt!"

"Tudi delavec je kmet. Pri nas v cemernarni in strojni tovarni delajo samo naši ljudje."

Od nekod se je zaslila tih, slaboten klic: "Mat!"

Potem je otrok zajokal. Neka ženska ga je tolazila.

Možakar, ki je čepel ob ognju, je sprostil svoja kolena, se dvignil — rdeči plameni so ga še vedno ožarjali —, je pritegnil konju, ki je pravkar hotel skloniti, uzdo, stlačil preostalo seno v vrečo, vrgel puško čez ramo, se zavijtel na sedlo ter se potopil v temi. Se dolgo se je slišalo peket oddaljujočih se konjskih kopit.

Zopet se je poglobil v prejšnje premisljevanje. Pred seboj je videl neizmerno stepo in vretenja; od vretenja je prihajal ropot, počevne sence so drvele mimo njega. Za svojim hrbotom je slišal klic: "Kam, ali si ob pamet? Nazaj! Doma ima družino, tukaj pa leži njegov sin v krvi!"

"Hojo, druga stotinja!" je zaklical nekdo. Zopet se je vse stennilo, samo dolga vreča ognjev je razsvetljevala temo.

"Odjezdil je h Kozahu; on dobro ve, kako in kaj je s Kozaki."

"Koliko Kozakinj in Kozačkov je že pononal!"

"Saj je sam ves podoben Kozaku. Jopič, skorajni, kučma! Kozaki ga imajo za svojega! H kateremu polku spada, ga vprašujejo. Po vej jem številko polka — saj pozna vse polke — ter jezdil dalje."

"Če mu pride pred konja kaka Kozakinja, jo gladko poseka, če mu stopi pred konja kakšno kozaško otroče, ga nabode na nabodo. Ce sreča na pripravnem prostoru Kozačka, mu požene kroglo v glavo. Povsod se znajde. Vedno natanko ve, iz kakšnih vojaških oddelkov se sestoji sovražna armada in kje trenutno tabori. Vse, kar zve, sporoči Kozahu."

"Otroci so vendar nedolžni; kaj otroci

vedo!" je vzduhnila neka ženska.

"Ej, druga stotinja, ali ste oglušeli?" Počasi so se dvignili, zavezali ter se pretigli. Za gorami so se pokazale nove zvezde. Počepnili so okrog ognjev ter začeli skrati juho.

XIV.

V temi se je premikala velikanska siva množica, ki je povzročala silen trušč; slišali so se pijani, razdraženi glasovi, pomešani z grdimi kletvami.

Vojaki, ki so jedli juho, so se obrnili: "Mornarji rogovilijo."

"Res, nemirna čreda!"

Mornarji so prišli k ognju. Začeli so preklinjati:

"Tukajle sedite, juho žrete... Kakšna pa je usoda revolucije, to vas presneto malo briga... U, prekleti malomeščani!"

"Kaj, hudiča, lajate? Ali vas kaj srbi?"

Vojaki gledajo mornarje po strani, a ti so od pete do glave oboroženi. Samokrese imajo, naboje trakovce in ročne granate.

"Kam vas goni Kožuh? Mi smo napravili revolucion! Potopili smo vso mornarico, za Moskvo pa se nismo zmenili. Tamkajšnji boljevščiki koketirajo z Vilhelmom; mi socialisti revolucionarji ne bomo trpeli, da bi kdo izdajal ljudske pravice! Vsakogar, kdor bo ljudstvo izdal, bomo na licu mesta postavili v krovu deželo! Kdo pa je Kožuh? Častnik! Vi pa ste ovce, drvite za njim kakor čreda ova!"

Izza oglja, nad katerim je visel črn poljski kotel, se je nekdo oglasil:

"Zakaj, vraga, ste se nam pridružili? Pa kar ves bordel ste pripeljali s seboj!"

"Kaj pa vas to briga? Se vam cede sline, a? Ne vtikajte svojih nosov v tuje lone! To malenkostno razkošje smo si pač zaslúžili!

Kdo je napravil revolucion? Mornarji! Kdo je tihotapl inozemske revolucionarne literaturo v Rusijo? Mornarji! Kdo je postreljal buržuje in pope? Mornarji! Vi ste začeli šele sedaj odpirati svoje oči, mi pa že oddavna prelivamo svojo kri! Ko smo mi prelivali svojo revolucionarno kri! Ste nas, rabeljski hlapci, šibali s carskimi biči! Prekleta sodruga, vi pa ste ovce, drvite za njim kakor čreda ova!"

Nekateri vojaki so odložili lesene žlječe, so pograbili svoje puške ter se dvignili. Vsa tema je bila zdajci preprečena z napetostjo.

"Ej, fantje, pa se bomo udarili!"

Puške so se dvignile...

Mornarji so izdržli svoje samokrese. Nekateri so zavihrdali ročne granate.

Neki sivobradati Ukrainer, ki se je vso vojno bojeval na zahodni fronti, ter se je zaredi svoje hladnokrvnosti dokopal do podčastniške šarže, ki je ob izbruhu revolucije postreljal vse častnike svoje stotnine, si je natlačil usta z vročo kašo, je potkal z žlico po robu velikega kotla, si je obriral mustače ter se porogal:

"Kakor petelin! Ko-ko-koko! Zakaj ne kukurikate?"

Vsenakrog krohot!

"Ali ti zanikarneži iz nas norce brijejo?" so se hudovali vojaki, obrnivši se k sivemu bradaču.

V daljavi so pokazali svetlikajoči se taborni ognji.

Mornarji so spravili svoje samokrese ter si zataknili za pasove ročne granate.

"Hudič naj vas vzame! Napravite, kar hočete!"

Tako so rekli ter odšli. Rogovili so in kričali. Njihove jopicce so se belile v temi. Kmalu jih ni bilo več videti.

Odšli so, a nekaj njihovega je ostalo tu.

"Polne čebre žganja imajo."

"Ukradli so ga Kozakom."

"Ukradli? Oni plačajo vse z gotovino!"

"Denarja pa imajo, denarja! Kakor sena!"

"Saj so izropali vse ladje!"

"Kakšen smisel pa bi imel denar v potopljenih ladjah? Nihče ne bi nič imel od tega!"

"Ko so bili prišli v našo vas, so bogataše takoj obrali ter vse razdelili med reveže. Bogataše so pognali, nekatere so postrelili, nekatere pa poobesili."

Nekdo je govorčemu naglo segel v beseodo. Kakor da bi se bil bal, da ne bo mogel vsego povedati do konca:

"Pri nas smo imeli popa. Komaj je stopil iz cerkve, pa so ga že ustrelili."

Tako je reklo ter se iz vsega grla in jadrno zasmehjal. Kakor da se je bal, da se ne bo mogel iz vsega srca nasmejati se!

"Glej, glej, zvezda je padla v morje!"

Vsi so prisluhnili. Iz daljave, kjer ni bilo nobenega človeka, kjer se je razprostirala brezmejna vodna puščava, se je zaslila sreča na polju, pljusk, neki oddaljen, neopredeljiv glas.

Nekoliko trenutkov so vsi molčali.

"Kar je res, je res! Mornarji ne lažejo! Čemu se potepamo tod naokrog? Zakaj nismo ostali doma? Imeli smo kruha, živino, zdaj pa..."

"Prav zares, za tem častnikom drvimo, pa niti ne vemo, zakaj..."

(Dalje prihodnjič.)

VAŽNOST, KI JO IMA SODELOVANJE ŽENSK V SOCIALISTIČNEM GIBANJU

Referirala na XI. zboru JSZ Angela Zaitz

Ze marsikak sodrug je v diskuziji v Proletarju, ali pa na sejah, omenjal, da smo krivi sami, če ni več žensk navdušenih za naš pokret.

Po prošlih par referatih sem se v to vprašanje še bolj pogledal. Predvsem v vzroke, ki sem jih enkrat na kratko že omenila.

Med moškimi je med našim narodom v Ameriki posebno v nekaterih naselbinah socialistična ideja močno razvita in leta nazaj je bila menda še bolj. V takratnih letih se po evropskih nazorih, in bržkone po nazorih delavcev kjerkoli, ženski ni smatralo za potrebne sodelavke v razrednem boju. Med socialisti so se ženske sicer udejstvovali tudi takrat in nekateri so si s svojim delom, s sposobnosti in z bojevitostjo prispevale v sloves, katerega jim nihče ne bi mogel izbrisati. V socialističnih strankah, v unijah in v revolucionarnih pokretih v Evropi, posebno v Rusiji, so se ženske izkazale za enakovredne in enako sposobne bojevnike, kako so morale s svojimi družinami pustiti hiše, ki so si jih pridobili.

Med nami priseljenimi so mališki na delo v tovarene in rudnike. Izkorjevanje pri delu je sililo v uniji, v socialistično stranko in v glasno izražanje nezadovoljnosti. Doma so se počuli bolj proteste in so toliko bolj na glas izražali svoj protest z raznimi zabavljicami. Organizirali so se, mnogi ne samo v uniji ampak v socialističnih strankah, žene doma pa so bile v skrbih: Kaj, če bo delo zgubil, so se vpraševali in gledale strahom v svoje otroke. Izgubili delo pomeni bedo. Marsik je njih sodelovanje potrebljeno na industrialnem polju, to je, v unijah, tako je potrebno v klubih JSZ, v Prosvetni matici, v socialističnih strankah, v agitaciji za Proletarca itd. In me, članice, smo lahko ponosne, da je v naši zvezi mnogo aktivnosti.

Med nami priseljenimi so mališki na delo v tovarene in rudnike. Izkorjevanje pri delu je sililo v uniji, v socialistično stranko in v glasno izražanje nezadovoljnosti. Doma so se počuli bolj proteste in so toliko bolj na glas izražali svoj protest z raznimi zabavljicami. Organizirali so se, mnogi ne samo v uniji ampak v socialističnih strankah, žene doma pa so bile v skrbih: Kaj, če bo delo zgubil, so se vpraševali in gledale strahom v svoje otroke. Izgubili delo pomeni bedo. Marsik je njih sodelovanje potrebljeno na industrialnem polju, to je, v unijah, tako je potrebno v klubih JSZ, v Prosvetni matici, v socialističnih strankah, v agitaciji za Proletarca itd. In me, članice, smo lahko ponosne, da je v naši zvezi mnogo aktivnosti.

Med nami priseljenimi so mališki na delo v tovarene in rudnike. Izkorjevanje pri delu je sililo v uniji, v socialistično stranko in v glasno izražanje nezadovoljnosti. Doma so se počuli bolj proteste in so toliko bolj na glas izražali svoj protest z raznimi zabavljicami. Organizirali so se, mnogi ne samo v uniji ampak v socialističnih strankah, žene doma pa so bile v skrbih: Kaj, če bo delo zgubil, so se vpraševali in gledale strahom v svoje otroke. Izgubili delo pomeni bedo. Marsik je njih sodelovanje potrebljeno na industrialnem polju, to je, v unijah, tako je potrebno v klubih JSZ, v Prosvetni matici, v socialističnih strankah, v agitaciji za Proletarca itd. In me, članice, smo lahko ponosne, da je v naši zvezi mnogo aktivnosti.

Med nami priseljenimi so mališki na delo v tovarene in rudnike. Izkorjevanje pri delu je sililo v uniji, v socialistično stranko in v glasno izražanje nezadovoljnosti. Doma so se počuli bolj proteste in so toliko bolj na glas izražali svoj protest z raznimi zabavljicami. Organizirali so se, mnogi ne samo v uniji ampak v socialističnih strankah, žene doma pa so bile v skrbih: Kaj, če bo delo zgubil, so se vpraševali in gledale strahom v svoje otroke. Izgubili delo pomeni bedo. Marsik je njih sodelovanje potrebljeno na industrialnem polju, to je, v unijah, tako je potrebno v klubih JSZ, v Prosvetni matici, v socialističnih strankah, v agitaciji za Proletarca itd. In me, članice, smo lahko ponosne, da je v naši

PREGLED DELA IN SKLEPOV ENAJSTEGA REDNEGA ZBORA

UDELEŽILO SE GA JE NAD 70 ČLANOV, MED NJIMI 12 ŽENSK IN 14 DELEGATOV IZ VRST MLADINE

(Nadaljevanje s 1. strani) la med tisto maso, kateri je naš pokret v glavnem namenjen. Nekateri so rekli, da je temu kriv strankin frakcijski boj. Drugi menijo, da je krivo posmikanje agitacije med nami samimi in da je nesmiselno iskat vzroke drugie.

Nekateri klubi se ponašajo z jake aktivnimi člani in članicami. V teh ne manjka živahnosti in aktivnosti. Upoštevani so v naselbini, kjer delujejo, in v soci. stranki.

Sestava XI. rednega zбора

Na XI. rednji zbor JSZ in Prosvetne matici je poslalo delegat 30 klubov, pet angleških odsekov klubov JSZ, štiri konferencijske organizacije JSZ in Prosvetne matici, 29 podpornih društev, včlanjenih v Prosvetni matici, katera pripadajo raznim jednotam in zvezam (23 k SNPJ, eno k JSKJ, tri k SSPZ, in eno k JPZS). Dalje je bilo na zboru zastopanih šest federacij SNPJ in šest kulturnih ter gospodarskih društav. Ostali člani zboru so bili referenti in pa člani odborov JSZ ter njenih sekcij. Vsega skupaj se je zboru udeležilo nad 70 članov in članic. Izmed teh je bilo dvanaest žensk, iz vrst tu rojene mladine pa je imel ta zbor štirinajst članov.

V imenu socialistične stranke je pozdravil njen zbor tajnik Clarence Senior; v imenu SNPJ gl. tajnik Fred A. Vider, ostale delavskie organizacije, ki so bile povabljene, pa so poslale brzjavne pozdrave.

Predsednik zboru je bil prvi dan Anton Sular iz Kansasa, podpredsednika pa Anton Jankovič iz Clevelanda in Frances Zakovsek iz Waukegana. Drugi dan je predsedoval Louis Zorko iz Clevelanda, podpredsednika pa sta bila Mary Jugg iz Chicaga in Anton Kamnikar iz Milwaukeea. Tretji dan zborovanja pa je predsedoval Filip Godina. Podpredsednika sta bila Joe Vidmar iz Milwaukeea in Bartol Yerant iz Pensylvanije. Konvenčni tajnik je bil Chas. Pogorelec.

V odboru za resolucije so bili izvoljeni Anton Garden, Ivan Molek, Joško Oven, John Rak, Louis Zorko, Anton Zornik in Frank Zaitz.

Srbško sekcijo sta na zboru zastopala George Maslach in Michael Chavić. Božo Stojanovič in Peter Kokotovič se ga vsled dela v Kanadi nista mogla udeležiti. Dvakrat je nagovoril zbor o vprašanju socialistične agitacije med Hrvati in Srbi Vaso Predragović iz Detroita in enkrat Mike Ladevič iz Chicaga, ki nista bila člana zboru.

Za otvoritev govornika je bil določen Peter Kokotovič. Ker ni mogel priti, kakor že omenjeno, je to nalogo izvršil po navodilu eksekutivne Frank

Zaitz, ki je obrazložil vsa vprašanja, katera so moralna priti na zbor in ugotovil, da je sestava delegacije porok, da bodo razprave poučene in stvarne ne sklep le v korist našega pokreta.

Zapisnikar zboru je bil Louis Beniger.

O sekocijah JSZ sta poročala Frank Zaitz in George Maslach, prvi o slovenski in drugi o srbski.

Prosvetna matica

Na tem zboru je bilo zastopanih 41 organizacij Prosvetne matic, med njimi šest federacij SNPJ, katere vključujejo več ducatov društav. O delu Prosvetne matic je poročal Chas. Pogorelec v slovenskem in John Rak v angleškem jeziku. Ivan Molek je podal obširen referat z naslovom "Naše kulturno vprašanje". V sledi svoje kritične analize je izrazil mnogo razprave, ki se bo ne-dvomno nadaljevala v Proletarju. Peter Bernik je pod točko Prosvetne matic podal zboru referat o problemih naših dramskih in pevskih zborov, s priporočili, o katerih je bilo tudi priljivo razprave, kar so izboljšati naše delo na tem polju. Udeležili so se je mnogi delegati organizacij Prosvetne matic in klubov JSZ.

JSZ in socialistična stranka

Frakcijski boj, ki traja v ameriški socialistični stranki med takozvano staro gardo in militanti že več let, je dobil svoj odtek tudi v JSZ. Vzlije sklepku eksekutivne naše zvezze, da se spora med omenjenima strujama ne zanes v našo zvezzo, oziroma njen glasilo, se mu ni bilo mogoče izogniti, zato je eksekutiva uvrnila v zborov spored tudi to vprašanje.

V razpravo je prislo drugi dan zboru, dasi so se ga nekateri referenti in udeleženci razprav dotikal več ali manj tudi prvi dve seji. Louis Zorko, ki je predsedoval, je najprvo pozval Clarence Seniorja, gl. tajnika stranke. Po običajnem pozdravu je izjavil, da je s podporanjem naše federacije s soci. stranko popolnoma zadovoljen, ni pa zadovoljen s tistimi člani v drugih skupinah, ki so stranki nezvesti, ker naša menoma ali nenamenoma podpirajo newyorško staro gardo. Nato je navajal, kaj je zagrešila in kaj počne danes, da uniči stranko, katero je pomagala graditi. Konstatiral je, da socialistična stranka v unijah ni izolirana, pač pa se je nekateri birokrati bolj in bolj bližajo točki izoliranja od članstva; socialisti, aktivni v unijah, so baš poslednjih nekaj let dokazali,

Proletarec je zavarovalnica vsega, kar je naprednega v naši javnosti, je dejal Fr. Zaitz v svojem poročilu, kajti Proletarec ni v nevarnosti, da ga vzamejo bodisi klerikalci, republikanci ali demokrati. Proletarec ostane socialističen list, ker je posest socialistične organizacije. Urejevan je in bo urejevan socialistično, neglede kdo je danes in kdo bo morda jutri njegov urednik. Tako jamstvo v protekcijski napredka med našim ljudstvom je ne le vredno, ampak potrebno podpirati.

John Rak je apeliral na načelo predstavnike naše mlaude, tu rojene generacije, da se naj i na loti agitacije za ta list, ki je jeneno glasilo.

Razprava je bila živahnata, toda omejena zaradi časa, dasi je bila ta točka ena najvažnejših v zborovem sporedu. V diskuziji o sporedu pred zborom je bilo sugestirano, da se naj Proletarca da kako bolj privlačno ime. Na zboru ni tega priporočila nikje omenil, niti so drug Anton Zornik ne, ki ga je svoječasno najživahnejše zagovarjal.

Nekateri sodruži so se potoliki, da upravnik, oziroma tajnik JSZ rad kritizira nekatere naselbine, češ, da so pre malo aktivne, dočim daje gotovim posameznikom več priznanja, nego so ga v resnicu zasluzili. Kritizirat je posebno milwaukeeško naselbino, da bi morala na polju dela za JSZ storiti po njegovem mnenju več nego zdaj, kajti nazadnjaški element napreduje, delo naših sodrughov pa zastaja v zamahu. Odgovarjali so mu milwaukeečani Vidmar, Alper, Radelj in Kamnikar ter Matkovič iz West Allisa.

PIJAČA NAJBOLJE VRSTE

VABI

Anton Medved

2611 S. TRUMBULL AVE., CHICAGO.

nih navodil podali posebno v južne države, kjer je izkoriscenje najbohotnejše in dosegli toliko, da so vzbudili pozornost na fevdalne razmere jugu vse ameriške javnosti.

Unijski voditelji, ki so odstopili od socialistične stranke zato, da lahko agitirajo za Roosevelt, so po Seniorjevih mnenjih danes že prav lahko sposnali, da jim članstvo ne odobrava njihovega političnega skupa, pa čeprav so ga storili z najboljšimi nameni.

Pretežna večina članov tega zboru je bila mnenja, da JSZ mora ostati v soc. stranki, čeudi je v nji marsikat takega, kar nam ne ugaja. A vzličemu je to ameriška socialistična stranka — edina predstavnica socialistične misli in socialistične dela, ki pride v upoštev.

Referate v tej točki so imeli Frank Zaitz, Joško Oven, Ch. Pogorelec in Ivan Molek. Razprave o njih so se je udeležila dolga vrsta delegatov. Na prvi strani v tej številki je o tem važnem poglavju posebno poročilo.

Proletarec, Majski Glas in Koledar

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Mladinski odseki JSZ

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Angela Zaitz, zapisnikarica.

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Agitacija med Hrvati in Srbija

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Norman Thomas bo govoril v radiu

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Druge zadeve

Na tem zboru je bilo zastopanih pet angleških odsekov naših klubov. Poročila njihovih delegatov in njih udeleževanja v razpravah je bilo zanimivo poslušati. Baš ta mladina je poročila, da JSZ in Prosvetna matica imata bodočnost.

Referenti, ki so podali zelo stvarna, konstruktivna poročila, so bili John Terrelj iz Pennsylvanije, Joseph Snay iz vzhodnega Ohio, Anton Sular iz Kansasa in Anton Jankovič iz Cleveland. Razprave so se udeležili mnogi sodruži, kar bo bistveno razvidno iz zapisnika.

Pristopajte k SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Delavska Politika.

Citatje "Proletarca" in praporice, da to store tudi drugi.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Delavska Politika.

Citatje "Proletarca" in praporice, da to store tudi drugi.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Delavska Politika.

Citatje "Proletarca" in praporice, da to store tudi drugi.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Delavska Politika.

Citatje "Proletarca" in praporice, da to store tudi drugi.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ic) je treba za novo društvo. Naslov za list je tajništvo je:

2657 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL.

Delavska Politika.

Citatje "Proletarca" in praporice, da to store tudi drugi.

PRISTOPAJTE K SLOVENSKI NARODNI PODPORNI JEDNOTI

NAROCITE SI DNEVNIK

Resolucija o odnošajih naše zveze z američko socialistično stranko

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vane, to je, za pomirjevalne predloge, ali pa z militanti, in le v malokaterem slučaju posloma v prilog stare garde.

Ekssekutiva JSZ je temu bilo pozno sledila in ob enem si je prizadevala, da se ga ne zaneje v naše klube in v Proletarca. To ne pomeni, da so bili njeni člani vsi neutralni. Nekateri so odkrito izražali svoje simpatije z newyorsko starogardistično strugo, in drugi prav tako odkrito povdarijali, da so z militanti. Ampak kot odbor so nastopili enotno. Članstvo JSZ je bilo o tem boju informirano kolikor največ močne nepristransko. Mnogi so naročniki New Leadra in marsikdo si je naročil tednik Socialist Call, ki je bil ustanovljen v dobi te frakcijske razprtije. Oba ta dva lista sta si stala ljuto v boju in sta si nasprotne danes. Tako so frakcijski tokci začeli tudi v JSZ. Njena ekssekutiva je sklenila, da se ne pridružimo nobeni frakciji, in če se stranka razbijie, da ostane zveza samostojna toliko česa, da se zgraditi novo-socijalistično gibanje.

Kot že omenjeno, stranka je bila oslabljena, toda obljubljeni razkoli se na njeni prošli konvenciji ni izvršili. Vsled tega je članstvo JSZ v veliki večini izražalo mnenje, da naj zveza ostane v stranki in to mišljenje so podarjali tudi skoro vsi člani XI. rednega zborna. Dasi je marsikateremu našemu članu hudo za sodruge v New Yorku in drugje, ki so danes izven stranke, oziroma v novoustanovljeni socialno demokratični federaciji, in četudi je ta ali oni veliko bolj na njih strani kakor pa s soc. stranko oziroma z militanti, ni bilo med člani našega zborna nikogar, ki bi bil predlagal ločitev. Kajib temu je bilo baš to glavno vprašanje. Delegati so hoteli, da se odločimo. Debata o tem je vzele vsega skupaj edan, vključivši čas, ki ga je porabil Clarence Senior za svoj govor in z odgovori na vprašanja.

Na popoldanski seji dne 4. julija je Frank Zaitz prečital slednjo izjavjo, katero je nato predložil v pretresanje resolucijskemu odboru, da jo bodisi sprejme v celoti, ali spremeni, in jo potem predlaga delegatom:

Jugoslovanska socialistična zveza na svojem enajstem rednem zboru julija 1936 izjavila, da je za nadaljevanje svojega včlanjanja v socialistični stranki in jo bo podpirala z vsemi svojimi močmi pri njenem postavljanju in prosvetnem delu in v boju za njen program na podlagi demokratičnih načel in takte.

Dalej izjavila, da ne bo podpirala takih resolucij, ki propisajo nasilne in sabotažne metode, prvič, ker stranki niso v korist, in drugič, ker se jih v navadnih reakcijah uporablja za sredstvo pri preganjanju socialistov na sodiščih.

V slučaju, da socialistična stranka sklene federacijo, odpraviti v njih klube pridružiti direktno njenim okrajnim organizacijam, kjer obstaje, ta zbor pooblašča ekssekutivo JSZ, da izdeli iniciativni predlog o vprašanju bodočnosti JSZ v smislu, da bo članstvo na referendumu nato lahko glasovalo bodisi da JSZ ostane in v naprej federacija ter deluje s socialistično stranko, ne da bila v nji direktno včlanjena, ali pa da se sprejme strankine naredbe o federaciji. Razprava o takih iniciativah naj traja 6 tednov, predno se prične glasovati o njih.

Ako bi ekssekutiva soc. stranke to proceduro prepovala, se odbor JSZ pooblašča spraviti omenjeni iniciativni predlog vseeno pred našim članstvom, ker tako zahtevajo koristi socialističnega gibanja med našim ljudstvom, in ker je to potrebno zaradi naših ustavov, katero smo si zgradili z velikim trudem, iztvari v boju.

Nadajamo se, da bodo merodajniki krog v soci. stranki vse to upoštevali in s tem s svojimi strani pripomogli, da ne pride do takih nesoglasij.

Nihče izmed resolucijskega odbora se ni docela strinjal s tem besedilom. Louis Zorko je izjavil, da ako resolucijo sprejmemo, bo povzročila stagnacijo v Zvezni. Anton Zornik je bil

THE GALLEY SLAVE

Tri hčerke džina Morhagiana

PRIREDIL IVAN VUK

(Nadaljevanje.)

Sultan se je radi tega vprašal razsrdil, misleč, da je rečitelj nekak goljuf. Kakšen drugi svet bi naj to bil, ko on nikdar ni slišal o njem. V prviji je ga hotel takoj dati obglavit. Ali ker je rešil njegovo hčer, se je zadovoljil s tem, da ga je kot zločincu ali blazneža izgnal iz dežele.

VI. Ptič orel

Princ Baldialtsaman je blobil po deželi na slepo srečo. Pa je zagledal nekoč, kako se je začela ogromna kača plaziti iz svoje luknje. Potuhnjeno se je pripravljala, da se zvije v gnezdo mladih orlicev in jih kot bogato kosilo požre.

Prije je potegnil Morhagianov meč in je ubil kačo baš v trenutku, ko sta se vračala stara ptica. Od velike hvaležnosti prevzeta, da sta mu rekla:

"Izreči kakršnokoli željo, Če jo zmoreva, ti jo izpolnila."

Princ se je nekoliko obotavljal, nato pa je rekel:

"Če mi hočeta izkazati veliko uslugo, pokažita mi pot na zemljo, iz katere sem."

Mož-orel je pomislil in rekel:

"Hočem ti pomagati. Vendar mi moraš preskrbiti petero ovac. Te moraš razdeliti na polovico in te polovice še enkrat čez sredo presekati, tako da boš, ko sedeš na moj hrbot, imel dvajset velikih kosov meseca. Vsakikrat, ko bom glavo zasukal na levo ali na desno, mi moraš takoj dati en tak kos mesa."

Kakor hitro je princ meso preskrbel, se je vsezel na hrbot ogromne ptice. Ptica je natrošča z nogami udarila ob zemljo, in glej, zemlja se je odprla. In vsakikrat, ko je ptica udarila z nogo ob zemljo, je zasukala glavo in princ ji je dal meso. Ko sta naposlед stala na dnu studenca, se bili že snedeni vši kosi mesa. Ali orel je zahteval še: Princ si je brez obotavljanja odrezal palec in tako dal orlu kos mesa. Orel je zletel in se vsezel na zemljo.

Princ je skočil z njegovega hrbita in se mu za njegovo pomrbč zahvalil. Orel je zapazil, da princ kraviti in da mu manjka palec. Vprašal ga je, kaj se je zgodilo.

In glej, ko mu je princ povedal, kaj je naredil, je orel palec takoj izpljunil, ga položil princu na место, kjer je bil odrezan in — o čudež, takoj je palec prirastel k roki.

tela, kakor že poudarjeno, da JSZ ostane v stranki, in da se z ozirom na to sprejme resolucijo, ki bo častna za zvezo ne da bila žaljiva za stranko. Dobri argumenti za in proti eni ali drugi resoluciji so padli z oba strani, delegacija pa je odločila po svojem najboljšem preprčanju.

začgal tri konjske žime.

Tako se je pojavil krasen konj, tisti, ki ga je videl nekoč v Džinovem hlevu. Konj ga je vprašal:

"Kaj ukazuješ?"

Princ pa je odgovoril:

"Prinesi mi obliko! Vse rdečo in z rdečimi žlahtnimi kamni posuto in tudi rdeče kopje. Ti sam pa pridi z rdečim sedлом in jermenim, vse, kajpada, z rdečimi žlahtnimi kamni potsto."

Konj je za trenotek zginil in se vrnil z rdečo obliko, z rdečim kopjem in on sam je bil rdeče osedlan.

VIII. Učarec in kaj je temu sledilo

In zajahal je princ ves svetno obliken, z rdečim kopjem v roki svojega rdeče osedlanega konja in odjezdil tja, kjer so imele vršiti vitežke bojne igre.

Junaško se je boril in vitežko premagal vse druge viteze. In ko je bila turneja malonč končana, je prijezdil k princu Rostenmu, ženinu, zamahnil in mu odsekal glavo. Nato pa je zdrija! v gozd kakor blisk. Nešteto vitezov je planil za njim, ali hitrost žlahtnega konja niso mogli doseči. Vitez je s konjem izginil.

Zvečer je krojač mnogo pričoval, kaj vse je videl na turnirju. Njegov pomočnik pa je sedel v katu delavnice in ga zaspano poslušal.

Na dvoru so dolgo žalovali za najstarejšim princem. Vendar so bile vrljub temu pri istem krojaču čez tri mesece po tem zopet naročene tri nove oblike za nevesto. In sicer za drugo princezo, ki bi se moral poročiti s princem Ghajathom.

Ko so bile te oblike gotove in odane, so bile princeze prepričane, da je blizu princ Badialtsaman. Zakaj, zopet so spoznale svoje lastne oblike.

Zopet je bilo veliko slavje in velike vitežke bojne igre, pri katerih se je pojavil tudi princ Badialtsaman.

Tokrat v beli obliki z biseri in dragim kamenjem.

Tudi njegov konj je bil belo osedlan in je imel belo, z biseri in dragim kamenjem okrašeno sedlo.

Tudi tokrat se je princ Badialtsaman boril juško in vitežko. Nikdaj mu ni odolel.

Ko se je turnir bližal koncu, je odsekal glavo princu Ghajathu. Istotako kakor prvič, je hotel oddirjati v gozd. Vendar ga je straža zagrabila. Miron se je dal pripeljati pred sultana.

Stari knez ga je pogledal in v očeh je gorela odsoba. Ali enkrat se mu je zjasnil obraz. Videl je obraz svojega najmlajšega sina. Razširil je roke in ga objel. Prince mu je povedal, zakaj je ubil svoja dva brata, na kar je rekel oče:

"Prav si storil, moj sin. Brat, ki sta ga lastna brata izročila pogubljenju, je upravičen, da ju kaznuje s smrtjo."

Tudi princeze so se radovale, da so bile tako rešene obeh princev.

Princeva so se radovale, da so bile tako rešene obeh princev.

DR. F. PAULICH

Skupni piknik dveh društv

Imperial, Pa. — Društvi št.

106 ŠNPJ in št. 29 JSKJ priredita v nedeljo 19. julija zlet ali piknik na dobro znamen. M. Usenčnikovem prostoru v Cliff Mine. Vabimo rojake v tej in bližnjih naselbinah, da nas posjetijo v obilnem številu.

Frank Avguštin, tajnik klubu št. 31 JSZ.

James H. Maurer od stopil od soc. stranke

James H. Maurer, ki je bil v socialističnem gibanju 40 let, je odstopil od soc. stranke. Izjavil je, da bo še glasoval za njene kandidate, toda njen član ne more biti več, ker se stranko približuje pod njenim sedanjim vodstvom komunizmu. Članek o Maurerjevem odstopu bo v prihodnji številki Proletarca.

RESOLUCIJA

Konference za počastitev Cankarjevega spomina, sprejeta na seji dne 30. junija 1936.

Ker se zavedamo, da američki Slovenci nujno potrebujemo splošno napredno delavsko mesečno kulturno in socialno revijo, da bi nam služila za ogleda našega kulturnega in socialno-ekonomskoga izvajanja in prizadevanja, in ker smo prepricani, da bi z ustanovitvijo napredne delavške kulturne in socialne revije najlepši počastili spomin največjega slovenskega delavškega pisatelja Ivana Cankarja, se zastopnik društva Ivan Cankar, se zastopnik društva Ivan Cankarjevega spomina, soglasno izrekamo za ustanovitev napredne delavške, socialne in gospodarske revije v Clevelandu, Ivanu Cankarju v spomin.

Našega sklenjenja, da se gornjo resolucijo pošlje v objavo vsem slovenskim listom v Ameriki.

V Clevelandu, O., dne 30. junija 1936.

Za Konferenco za počastitev spomina Ivana Cankarja:

Louis Kaferle, predsednik, Vatro Grill, podpredsednik, Józef Franček, blagajnik, Ivan Jontež, tajnik, Joseph Jauch, zapisnik, John Prudich, Andy Božič in Agnes Kalan, nadzorniki, Milan Medvešek, J. F. Terbičan, Frances Ilc, Anton Skapin, John Prusnik, pomočni odbor.

venskih naselbinah širom Amerike, da se pridružijo naši akciji ter nam pomagajo, da bi čim bolj uspešna. Predno bo namreč mogoče začeti izdajati revijo, bo treba zbrati primerni začetni fond in dobiti večje število naročnikov, da bo obstoj revije zagotovljen najmanj za eno leto, dokler se je ne postavi na solidno finančno podlago. Da to dosežemo, je potrebno sodelovanje vseh naših naprednih organizacij in ustanov in posameznikov.

Našemu odboru naročamo, da pripravi podrobni načrt za organiziranje naših naprednih organizacij v temen in za predstojec zadevno kampanjo, obenem pa naj podrobno seznam našo javnost z našim načrtom potom našega časopisa.

Konferenco se dalje izreka, da nadaljevanje boja proti klerikalnemu zasehanju spomina Ivana Cankarja, ki je izraženo v nameri, da se njegovo iz Ljubljane poslano soho Barage v takozvanem Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Rockefellerjevem parku v Clevelandu. Ivan Cankar je bil naš, je zastopal naš svetovni nazor, klerikalno in spletu vsake licemerstvo in zavajanje je sovražil in ostro bical, s klerikalci ni imel nič skupnega, česar so slovenski klerikalci tako dobro zavedali, da so mu do smrti strupeno, grenači življenje, zato se tudi Clevelandski slovenski klerikalci ne sme dovoliti, da bi se tako nesramno norečevali iz njegovega spomina! Protitemu se boderemo z vso energijo edinošči nadalje boril.

Soglasno sklenjenjo, da se gornjo resolucijo pošlje v objavo vsem slovenskim listom v Ameriki.

V Clevelandu, O., dne 30. junija 1936.

Za Konferenco za počastitev spomina Ivana Cankarja:

Louis Kaferle, predsednik, Vatro Grill, podpredsednik, Józef Franček, blagajnik, Ivan Jontež, tajnik, Joseph Jauch, zapisnik, John Prudich, Andy Božič in Agnes Kalan, nadzorniki, Milan Medvešek, J. F. Terbičan, Frances Ilc, Anton Skapin, John Prusnik, pomočni odbor.

JOBLESS WOMEN

(Continued from page 6)

had been clerical workers. Clerical employment had been the usual type of work of the group second in size in the other three cities—forming about one-fifth of the women reporting in Cleveland and over one-fourth in Minneapolis—and in St. Paul. Data from Chicago show that the youngest group seeking relief consisted of those who had been clerical workers. In Cleveland, the largest proportion of the women of 25 and under '30 had been engaged in some type of clerical pursuit. The largest proportion of professional women seeking relief was found in St. Paul, where they constituted almost 16 per cent of all women studied.

Roughly three-fourths of the women reporting in Chicago and in Cleveland had lost their employment for industrial reasons, about one-half having been laid off. In four of the cities, from about three-fifths to three-fourths of the women reporting had been away from their usual job for at least a year. In two, more than one-half had been out at least two years. In Philadelphia an overwhelming majority of the women had been laid off in the early days of the depression.

Reading is to the mind what exercise is to the body.—Addison.

Ordirna vsak dan razen srste od 9. zjutraj do 9. zveče.

V nedeljo po dogovoru.

PHONE: CICERO 610

2125 SO. 52ND STREET

CICERO, ILL.

Tel. Crawford 1384

Pristna in okusa domača jedila.

Cene zmerne. Postrežba točna.

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA

THE AMERICAN POLITICAL FRONT AS NORMAN THOMAS SEES IT

By Norman Thomas

We Socialists are now able to take stock of the situation in this campaign. More clearly than ever we alone are fighting for Socialism against capitalism. Our communist friends are playing a deep game. Temporarily their true love is "democracy against fascism." Not long ago they were calling Roosevelt a Fascist, but now it's Landon and they are helping Roosevelt by pushing him from the left. Their analysis of the real danger of Fascism in America is incorrect. They actually weaken the struggle by dropping the positive fight against capitalism. They make it less, not more, likely that we shall get after 1936 the right sort of labor party. The Lemke program isn't very much worse than Browder endorses at the Hotel Morrison conference.

The Lemke movement and the forces behind it are a serious sign of the time; even though I still doubt that the Union Party itself will develop great strength. The Lemke movement is a revival of populism at a stage in the disintegration of capitalism and under conditions which make it intellectually far less worthy of respect and far more likely to be a forerunner of fascism than was Populism. Father Coughlin has handed down a candidate, a platform, and an appeal to middle class discontent quite in the fascist style.

The Democratic platform is less inconsistent and from labor's standpoint better, or at any rate less bad, than the Republican. But the New York Times editorial analysis on Friday morning was correct in minimizing the differences between the old party platforms. The great difference, of course, is the insincere Republican adoption of states' rights because that dogma serves corporate interests.

A BITTER CAMPAIGN

Nevertheless no one can understand the bitterness of this campaign simply in terms of the difference in platforms. One must understand it in the light of Roosevelt's record, the role of Hearst, the Liberty League, and other such matters. Even so, the struggle between Roosevelt and the Republicans is between two kinds of capitalism.

The labor leaders have got very little for their support of Roosevelt. They have not even got a definite promise of a constitutional amendment—only a promise of a clarifying spirit.

AS SIMPLE AS THAT

When the Republicans promise to bring the bankrupt capitalist system back to its old ruggedly individualistic self, they are of course pledging something which the wisest of them know is an impossibility. There are too many new factors in the economic situation to justify the faintest hope that even a Hearst candidate can go back to the old order.

The collapse in which world capitalism finds itself is not the result of accident or inefficiency. Contrary to popular belief, it is the natural and inescapable consequence of a very high degree of efficiency—efficiency in developing an economic machine with production, rather than use, as its mainspring.

Even the stilted oratory of a Hoover, who attempts grim humor only to become pitifully funny, cannot talk away the fact that machinery and mass production methods have come to take away the jobs of men; that the difference between what individuals can produce and what they are allowed to consume is so great that practically every nation in the world has been forced to erect trade barriers in sheer self-defense; that, with private profit as its motive, the present system cannot hope to employ any more people under a Republican president than under one with a Democratic label.

However, in calling attention to the futility of Republican ballyhoo, it is wrong to leave the slightest impression that Dr. Roosevelt can achieve a cure without a major operation which will cut out the entire private profit system.

What too many people are losing sight of is the fact that back of all things which the present administration has seemingly attempted is the admitted desire to keep the profit

racket going. The elimination of the racket itself never was considered, and the welfare sought for the American people was of the kind which could best be calculated to content them with the least possible expenditure of funds.

The difference between the two major parties of capitalism is merely that the one promises an impossible cure, while the other merely fiddles around with the case in an effort to keep the patient alive as long as possible.

Workers who accept either Republican or Democratic promises at their superficial value are going to be just as thoroughly hoodwinked in 1936 as they have invariably been in the past.

There's only one hope for the average man. That is to scrap the system which Republicans promise to cure and the Democrats pledge to keep alive by the oxygen of relief, and adopt the Socialist remedy for poverty and insecurity.

The instruments of production, distribution and exchange must be made the property of society instead of the possessions of a few individuals. Human welfare must replace private profit as the purpose of human activity. An economy of abundance must be fostered and the Roosevelt idea of reviving trade by developing planned scarcity must be definitely abandoned.

Yes, it's as simple as that. Nor are the facts altered by the failure of the people to unite for Socialism. In the end that is exactly what they will have to do. And in the meantime they'll continue to be the mudsills of society, regardless of whether the next president of the United States is a Kansan or a New Yorker.

Reading Labor Advocate.

NEW OCCASIONS

New occasions teach new duties; time makes ancient good uncouth;
They must upward still, and onward, who would keep abreast of truth;
Lo, before us gleam her campfires; we ourselves must pilgrims be,
Launch our Mayflower, and steer boldly through the desperate winter
sea.

Nor attempt the future's portal with the past's blood-rusted key.

—James Russell Lowell.

JOBLESS WOMEN

Lone women who are unemployed have been among the most unfortunate and pathetic victims of the depression. Without families or relatives, thousands of such women have been forced to seek some type of relief from a public or private agency. In order to determine something of their background—their age, nativity and race, marital status, usual occupation, and cause and extent of unemployment—the women's department of the United States department of labor made a study of approximately 3,500 jobless women seeking relief in five cities, prior to establishment of federal relief control. The findings of this survey are contained in a recent women's bureau report.

Two principal types of relief-giving agencies were contacted by the bureau agents—the large municipal agency and the type conducted by a private organization, which played a more important role in the giving of relief at the time of the women's bureau survey than after the federal relief program became fully established. The findings of the survey varied widely with the two types of agencies covered. To the large municipal relief agencies in Chicago and Philadelphia came a typical cross-section of all unemployed women. To the relief offices of the Young Women's Christian Assn. in Cleveland and St. Paul and to the women's occupational bureau in Minneapolis came a less general group of women, many of whom probably had previously participated in the normal activities of the organizations.

Under these circumstances our duty is clear. The fight is a fight between Socialism and Capitalism. There is no emergency to force us temporarily to forget that basic struggle. There will be no worthwhile Farmer-Labor party except as in this campaign we can educate the people in the nature of that struggle. In this fundamental education we are not ignoring important immediate issues and security for the workers, but we are putting them in their place. In this great crusade for Socialism we have a responsibility and opportunity. Let us go forward!

(Continued on page 5.)

**ANNUAL PICNIC
IN MOON RUN, PA.**

Moon Run, Pa. Branch No. 175 JSF and lodges that are affiliated with the Educational Bureau extends a cordial invitation to all friends and sympathizers to attend their annual two-day picnic that will be held Saturday and Sunday, July 11th and 12th at Portman's Grove.

The Bergant Sisters from Lisbon Ohio have been engaged to supply the melodic tunes for both young and old dance lovers and you'll be delighted dancing in the spacious open air pavilion. Refreshments will also be served.

The women in Chicago and Philadelphia were an older group than those in the other cities, the study points out. More than two-thirds of the nearly 950 Chicago women and almost three-fourths of the 1,650 women in Philadelphia were 40 years of

mass of people that turned out for our program showed that we can accomplish things and get a crowd if we set out with a determination to succeed. The program in general was a moral and financial success. Everyone seemed well pleased with its outcome and it makes us happy to have had the large number of visitors that attended our annual picnic.

On Sunday, August 23, the JSF conference and branch 13 of Sagan will have a joint affair at Morgan Park in Morgan, Pa. Reserve the date and plan to attend.

Jacob Ambrozich.

OUR THREE-DAY CONVENTION

The XI. regular convention of JSF held at Sokol Havlicek Hall in Chicago was attended by over 70 delegates and members of the executive committee. This body represented 30 branches, 5 English Sections, 4 JSF conferences, 29 fraternal lodges affiliated with the Educational Bureau and 6 SNPJ Federations, and 6 cultural and other organizations. The largest number of delegates came from Illinois, closely followed by Ohio, Pennsylvania, Michigan, Wisconsin, Kansas and other states.

Comrade Chas. Pogorelec opened the convention. The keynote speech was given by Frank Zaitz, member of the executive committee and editor of Proletarec. The general report of the Yugoslav Socialist Federation was submitted in mimeographed form by comrade Chas. Pogorelec. His report gave a brief review of the work and the status of our Federation, stating that there are 36 active and 2 passive branches in nine states with approximately 800 members. Five of these branches have English Sections with a total of 106 members. The general substance of comrade Pogorelec's report showed that since the last convention a good deal of work had been done. More lodges were recruited for our Educational Bureau, a greater number of speakers and organizers toured thru the various parts of the country, five new branches organized, two Falcon groups established, the Slovene Labor Center purchased and the two anniversary (Proletarec and JSF) observed with success.

The Educational Bureau showed the most progress. The reports disclosed that we have 183 units affiliated with this institution which is the largest number in its history. This department of JSF distributed to its affiliated branches, lodges and cultural organizations, approximately 62,000 pieces of literature. Hundreds of labor plays and other material of educational nature in both the Slovene and English languages was an additional service rendered by the Educational Bureau.

There were numerous other items on the agenda that had to be hurried thru due to lack of time. It was a busy three days for the delegates. Many may not have carried with them the best of impressions from this convention, but in spite of the heated debates there was an assurance that our work for Socialism will go on.

The chairmen for the three-day sessions were: Anton Sular, Louis Zorko and Filip Godina. Vice Chairmen were: Franzen Zakovsek, Anton Jankovich, Mary Jugg, Bartol Yerant, Joseph Vidmar and Anton Kampnik. Chas. Pogorelec was the convention secretary. The resolution committee was composed of Anton Garden, Josko Ovenc, Ivan Molek, John Rak, Louis Zorko, Frank Zaitz and Anton Zorkik.

SEARCHLIGHT

By
DONALD
J.
LOTRICH

The eleventh regular convention of the Yugoslav Socialist Federation is over. It was an important convention and for once opinions varied on some of the vital points of principle. To me, it seems good to have an honest division occasionally on tactics and methods, at least to feel the tempo of our comrades. Criticisms were numerous and they, too, I hope, helped to clarify the situation somewhat. One thing was certain, the delegates wanted to see more activity and we hope that those desires shall not go unheeded.

It was nice to see so many delegates in attendance. This proves conclusively that the Yugoslav Socialist Federation does amount to something. The young folks were well represented and the women comrades were numerous, too. If only we could coordinate our efforts a little better our influence would be felt considerably wider than today. If, after the sessions, criticisms and expositions of our aims we disperse and go each to our locality in good spirit and more determined to do our duty for Socialism then our diverse exclamations were well worth it.

We were happy over the outcome of the musical drama last Saturday. An excellent attendance was recorded despite the hot July weather. The performers gave a good account of themselves and satisfaction prevailed among the audience. A gay time was had by many until the wee hours of the morning.

Many out-of-towners visited us on this occasion and inspected the Slovene Labor Center. Everyone was well pleased with the premises and the social whirl went on mostly in the Center and Sokol Havlicek Hall where the convention was held.

To Chicago's comrades goes the satisfaction of making the convention a success. To the housing committee, the kitchen staff, waitresses, bartenders and the guides we owe our gratitude because it was a big job well performed.

This column has made many friends I was told by the numerous querries of comrades. If at all possible it will be kept up though for some time to come an occasional issue may go without it. So many duties have made it necessary that

certain activities be curtailed. But as soon as possible that too, shall be adjusted and these comments shall appear more regularly.

Though I didn't agree with the Executive Committee in barring the discussion on the Party controversy because I felt that our members should be informed on what it was all about. Other matters of importance have occurred in the past few months which have taken away a lot of my time. That caused several Searchlights to be omitted.

We should start planning for the fall election campaign and our comrades, everywhere, should decide to spend a certain amount of time each week in campaign work. Despite the popularity of Roosevelt with most union leaders, despite a big revival of republican votes on the strength of saving the Constitution and America there is a good opportunity for the Socialist Party to garner a record vote. Many things can still happen between now and November and if we can be alert we can turn some of these in for Socialist votes.

Be sure you tune in on Norman Thomas' air-talk Friday, July 10, at 11:15 F. M., Chicago time on the NBC network.

British pride and diplomacy is quite washed up and the people have a right to upset the present government because they seem to be playing a game of pure idiocy. Once they are for sanctions, then they change their minds. This British government is so weak and submissive that it will be responsible for another war, mighty soon, unless new strong and aggressive government gets into power and means what it should and does what it means. Hitler and Mussolini don't take the British seriously at all and since the British have the sayso in Europe these two dictators just do things as they please at their own will.

Americanism: Feeling superior to Europeans who work their women in the field; nullifying the minimum wage law for women.

NOTE
More English reports and
Articles on Page 5.